

KONFEDERACJA
WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ

Warszawa, ²⁶ czerwca 2025 r.

RPW/21479/2025 -- 1P

EZD RP KS
(GMS - WSU)
Data rejestracji: 2025-06-26
Data wpływu: 2025-06-26

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Grzegorza Płaczka.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III, 020, 172, 2025

Data wpływu 26.06.2025

U S T A W A

z dnia ... 2025 r.

o likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19¹

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 1. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.²) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 65-67 i 69-69b;
- 2) w art. 70 w ust. 3 uchyla się pkt 6a.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, 340 i 368) w art. 52n w ust. 1 uchyla się pkt 5.

Art. 3. W ustawie z dnia 5 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278 i 340) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 38g w ust. 1 uchyla się pkt 5;
- 2) uchyla się art. 38v.

Rozdział 2

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 4. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy likwiduje się Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 834, 859, 1089 i 1831.

Art. 5. Od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wydatki i zadania finansowane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, określone w ustawie zmienianej w art. 1, przejmuje budżet państwa.

Art. 6. 1. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do środków zgromadzonych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych staje się likwidatorem Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Art. 8. Likwidator zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą zasady dokonywania wypłat ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w trakcie jego likwidacji.

Art. 9. 1. Likwidator wykonuje uprawnienia przysługujące Skarbowi Państwa wobec innego niż środki finansowe mienia pozostałego po zlikwidowanym Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125 i 834).

2. Likwidator przejmuje środki finansowe pozostałe po zlikwidowanym Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

3. Likwidator jest następcą prawnym w odniesieniu do spraw osobowych, świadczeń pieniężnych i innych należności Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

4. Likwidator jest następcą prawnym w odniesieniu do spraw związanych z działalnością Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 nieuregulowanych w niniejszej ustawie, w szczególności zobowiązań finansowych, procedur i postępowań, w tym dotyczących postępowań sądowoadministracyjnych, cywilnych, egzekucyjnych oraz praw i obowiązków wynikających z umów i porozumień zawartych przez Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 lub na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Art. 10. 1. Uprawnienia i obowiązki przewidziane w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach w zakresie dotyczącym trwałego zaprzestania działalności Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wykonuje likwidator.

2. Likwidator, od dnia wejścia w życie ustawy, może dokonać brakowania dokumentacji niearchiwalnej.

Rozdział 3

Przepis końcowy

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., z wyjątkiem art. 7-8, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2025 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy oraz rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Celem projektu ustawy jest likwidacja Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, który powstał w 2020 r. na mocy art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.¹).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ww. ustawy Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 został utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Według planu finansowego Funduszu na 2025 r. obowiązującego od 18 lutego 2025 r. planuje się wpływy Funduszu w 2025 r. w łącznej kwocie 49 374 334 122,25 zł i wydatki ze środków Funduszu w 2025 r. na łączną kwotę 66 665 363 587,00 zł, a dodatkowo planuje się pozyskanie finansowania dłużnego na rzecz Funduszu w formie emisji obligacji do kwoty nominalnej 18 200 000 000,00 zł, obejmującej również równowartość w złotych emisji w walutach obcych².

Fundusz działa dalej w 2025 r. i według obecnego stanu prawnego będzie działać w kolejnych latach budżetowych, pomimo faktu, że tzw. pandemia COVID-19 i stan zagrożenia epidemicznego nią spowodowany zakończyły się zgodnie z prawem w dniu 1 lipca 2023 r.

Największa partia polityczna tworząca obecny rząd i większość sejmową – Koalicja Obywatelska (KO) przed wyborami parlamentarnymi w 2023 r. obiecała Polakom 100 konkretów na pierwsze 100 dni rządów³. Wśród nich znalazł się niezwykle ważny konkret nr 69 „*Przywrócimy przejrzystość finansów publicznych*”. Według obietnic KO w ciągu pierwszych 100 dni rządu miano przywrócić przejrzystość finansów publicznych, przedstawić białą księgę stanu finansów publicznych na koniec 2023 r. oraz winnych przestępstw urzędniczych pociągnąć do odpowiedzialności, a także ujawnić plany finansowe i wszystkie wydatki funduszy poza budżetem.

Biała Księga Finansów Publicznych została opublikowana 29 kwietnia 2024 r., a więc na długo po pierwszych 100 dniach rządu premiera Donalda Tuska oraz znacznie dłużej niż obiecywał to, tuż po wyborach z 15 października, minister finansów Andrzej Domański z KO, który określił termin „nie później niż w miesiąc po powołaniu rządu”⁴. Według własnych, partyjnych materiałów informacyjnych KO udaje, że zrealizowała ten konkret dla wyborców, ponieważ z opóźnieniem opublikował Białą księgę stanu finansów publicznych, ale nie jest to prawda. W przedstawionym dokumencie pierwszoplanowo zwrócono bowiem uwagę na

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 834, 859, 1089 i 1831.

² https://www.bgk.pl/files/public/Pliki/bip/Fundusze/Plany/FPC_Plan_na_2025_Zmiana_nr_2.pdf

³ <https://100konkretow.pl/wszystkie-konkrety/>

⁴ <https://www.youtube.com/live/p6px3USRTvM?t=593s>

istotny problem jakim jest wyprowadzanie wydatków z budżetu państwa, które odbywało się „m.in. poprzez tworzenie kolejnych funduszy celowych w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz przejmowanie wydatków i funkcji państwa przez Polski Fundusz Rozwoju [PFR]”⁵, a jednym z nich jest Fundusz Przeciwdziałania COVID-19. W Białej Księdze możemy także przeczytać, że „jednym z ważnych problemów strukturalnych jest obserwowane w ostatnich latach rosnące pozabudżetowe zadłużenie, generowane przez fundusze BGK (Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Fundusz Pomocy, Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych - FWSZ), które zaciągają dług gwarantowany z mocy ustawy przez Skarb Państwa, nie mając w praktyce własnych środków na jego obsługę i spłatę”, a dodatkowo wskazano, że „podmioty te nie są częścią sektora finansów publicznych wg przepisów krajowych, lecz są zaliczone do sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodyki ESA”⁶.

Ponadto przedstawiciele obecnej większości rządzącej w kampanii wyborczej w 2023 r., po której przejęli władzę w Polsce publicznie krytykowali dalsze istnienie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Przykładowo w październiku 2023 r. rzecznik Polskiego Stronnictwa Ludowego (PSL) Miłosz Motyka powiedział o nim, że jest to „fundusz poza budżetem państwa, w którym nie ma dzisiaj żadnej reguły wydatkowej”, a poseł Michał Szczerba z KO pytał: „W czerwcu skończyliśmy z pandemią. Jaki jest zatem cel funduszu?”⁷.

Dodatkowo należy dodać, że przedstawiciele aktualnego rządu i większości sejmowej publicznie domagali się postawienia prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) przed Trybunałem Stanu (TS), m.in. z powodu utrzymywania pozabudżetowych funduszy w BGK oraz PFR jako działania niekonstytucyjnego⁸.

Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w jednej z konkluzji zawartej w analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 r.⁹ wskazała, że cel utworzenia funduszu został określony na tyle ogólnie, że jest de facto narzędziem do finansowania otwartego katalogu zadań mogących podlegać zmianom w dowolnym czasie i zakresie. NIK zauważyła, że z funduszu covidowego nie tylko finansowano świadczenia opieki zdrowotnej, diagnostykę, rehabilitację i fizjoterapię, zakup szczepionek, testów, leków i sprzętu, tworzenie tymczasowych szpitali, punktów diagnostycznych i punktów szczepień, ale i wsparto sektor turystyczny, wypłacano dodatek węglowy, dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, dodatek elektryczny oraz rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych i sprzedawców gazu ziemnego, a środki przeznaczono także na Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Przyznając te środki, nie zapewniono jednolitych ani przejrzystych zasad ich podziału¹⁰.

Zdaniem dr. Sławomira Dudka obecnie, czyli po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego, nie ma żadnego uzasadnienia dla funkcjonowania Funduszu covidowego. „Jest

⁵ <https://www.gov.pl/web/finanse/prawdziwy-stan-finansow-publicznych-w-latach-2016-2023-biala-ksiega>

⁶ <https://www.gov.pl/web/finanse/stan-polskich-finansow-publicznych-2016-2023-biala-ksiega2>

⁷ <https://tvn24.pl/polska/40-miliardow-z-funduszu-covidowego-na-inwestycje-i-rekompensaty-polityczne-komentarze-st7412211>

⁸ <https://www.radiomaryja.pl/informacje/koalicja-13-grudnia-nie-ustaje-w-przesladowaniu-prezesa-narodowego-banku-polskiego/>

⁹ <https://www.nik.gov.pl/analiza-budzetu-panstwa/archiwum/kontrola-czastkowe-2022.html>

¹⁰ <https://www.prawo.pl/zdrowie/fundusz-covidowy-szara-strefa-budzetu-panstwa,522128.html>

równoległym budżetem, nazywanym rajem wydatkowym premiera Mateusza Morawieckiego, bo on jednoosobowo decyduje o wydatkach. Fundusz covidowy pozwala na prowadzenie budżetu wyborczego na serwetce” – powiedział ekspert jeszcze w 2023 r., dodając kategorycznie, że „Fundusz covidowy powinien być wygaszony, a gospodarka państwa powinna być prowadzona w budżecie państwa”, gdyż „należy przywrócić rangę konstytucyjną budżetowi państwa”¹¹.

Mijają dalsze miesiące i lata od zakończenia tzw. pandemii COVID-19, a Fundusz Przeciwdziałania Covid-19 działa w najlepsze. Opinii publicznej nie są znane aktualne, pełne skutki finansowe tego dodatkowego konta rządu noszącego dzisiaj egzotyczną nazwę. We wrześniu 2024 r. prasa (np. dziennik Rzeczpospolita) informowała, że rząd planuje emisję obligacji na ponad 103 mld zł dla funduszy BGK (w tym Funduszu przeciwdziałania Covid-19), bez uwzględnienia ich w budżecie centralnym¹².

Nadal nie istnieją także żadne mierniki realizacji priorytetowych zadań finansowych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w efekcie czego nikt nie jest w stanie skutecznie skontrolować funduszu i tego, na co i przez kogo wydawane są ogromne pieniądze, którymi dysponuje. Kontrolerzy NIK już trzy lata temu wskazywali, że lista nieprawidłowości jest naprawdę bardzo długa, ale do tej pory nic się w tej sprawie nie zmieniło.

Warto przytoczyć także informację z dnia 29 stycznia 2025 r., w której „Rzeczpospolita” wskazywała, że „Fundusz Przeciwdziałania Covid-19 miał pomóc w walce z pandemią, zamiast tego jego dług rozprzestrzenił się jak epidemia: na początku roku przekroczył już 220 mld zł”¹³.

Biorąc pod uwagę powyższe należy zapewnić realizację obietnicy obecnego rządu i poprawić przejrzystość finansów publicznych poprzez likwidację zbędnego już Funduszu, co powinno być pierwszym krokiem do definitywnego wyeliminowania pozabudżetowych funduszy zadłużających dodatkowo państwo poza kontrolą parlamentu.

2. Przewidywane skutki prawne w tym różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

1) Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 1 projektu wprowadza zmianę w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) mającą na celu uchylenie podstawy prawnej funkcjonowania Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Uchylone zostaną art. 65-67 oraz art. 69-69b ustawy, a także w art. 70 w ust. 3 pkt 6a.

Art. 2-3 projektu ustawy przewidują przepisy zmieniające mające charakter wynikowy dla celu głównego projektu, tzn. wyeliminowania Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 z przepisów rangi ustawowej, które mają lub mogłyby w przyszłości mieć zastosowanie. Tym samym projekt przewiduje wykreślenie możliwości odliczania darowizn na Funduszu

¹¹ ibidem

¹² <https://www.money.pl/gospodarka/miliardy-pozza-budzetem-lamanie-konstytucji-7067391186922080a.html>

¹³ <https://www.rp.pl/budzet-i-podatki/art41741961-fundusz-przeciwdzialania-covid-19-ratuje-wydatki-rzadu-choc-czerpie-z-dlugu>

Przeciwdziałania Covid-19 od podstawy opodatkowania w celu obliczenia podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych.

2) Przepisy przejściowe i dostosowujące

Projektowane przepisy przejściowe i dostosowujące mają zapewnić uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych oraz uregulowanie postępowań, co do których część z nich będzie mieć zastosowanie. Przyjęte rozwiązania zakładają przejęcie wydatków i zadań finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez budżet państwa. Tym samym pozostałe przepisy przejściowe i dostosowujące konstytuują kluczową rolę ministra właściwego do spraw finansów publicznych jako likwidatora Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

3) Przepis końcowy

Projektowany przepis określa dzień wejścia w życie ustawy, wskazując, iż będzie to 1 stycznia 2026 r. Jest to *vacatio legis* zgodne z treścią ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) oraz umożliwiające uwzględnienie wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ustawie budżetowej na kolejny rok kalendarzowy. Ponadto przepis końcowy umożliwia wcześniejsze wejście w życie jednostek redakcyjnych ustawy służących wcześniejszemu rozpoczęciu procesu likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe

Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na budżet państwa poprzez uporządkowanie finansów publicznych, zapewnienie transparentności wydatków publicznych oraz zarządzania długiem publicznym, a przejrzystość finansów publicznych jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawnego.

Biorąc pod uwagę powyższe proponowane zmiany przyniosą także jednoznacznie pozytywne skutki społeczne i gospodarcze. Likwidacja Funduszu przyczyni się do zwiększenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności działań władz publicznych w Polsce, co zwiększy zaufanie do nich ze strony Obywateli, a także podmiotów zagranicznych, którzy będą chcieli zainwestować w naszym kraju swoje pieniądze.

Większa przejrzystość finansów publicznych wpłynie także pozytywnie na zwiększenie pewności prawa, która jest jednym z kluczowych czynników umożliwiających podejmowanie oraz prowadzenie długoterminowej działalności gospodarczej.

Projektowana ustawa nie będzie rodzić bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Informacje dodatkowe

Projekt nie był poddawany formalnym konsultacjom społecznym.

Projekt nie zawiera przepisów określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Wdrożenie projektowanych przepisów nie spowoduje wzrostu obciążeń administracyjnych mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projekt ustawy nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projekt ustawy jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222).

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zakłada wydania aktów wykonawczych.

Osiągnięcie celu ustawy nie jest możliwe za pomocą innych środków.

Projekt nie zawiera przepisów regulacyjnych i nie określa wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 334).

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Grzegorz Płaczek

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Celem projektu ustawy jest likwidacja Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, który powstał w 2020 r. na mocy art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.¹).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ww. ustawy Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 został utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Według planu finansowego Funduszu na 2025 r. obowiązującego od 18 lutego 2025 r. planuje się wpływy Funduszu w 2025 r. w łącznej kwocie 49 374 334 122,25 zł i wydatki ze środków Funduszu w 2025 r. na łączną kwotę 66 665 363 587,00 zł, a dodatkowo planuje się pozyskanie finansowania dłużnego na rzecz Funduszu w formie emisji obligacji do kwoty nominalnej 18 200 000 000,00 zł, obejmującej również równowartość w złotych emisji w walutach obcych².

Fundusz działa dalej w 2025 r. i według obecnego stanu prawnego będzie działać w kolejnych latach budżetowych, pomimo faktu, że tzw. pandemia COVID-19 i stan zagrożenia epidemicznego nią spowodowany zakończyły się zgodnie z prawem w dniu 1 lipca 2023 r.

Koalicja Obywatelska (KO) przed wyborami parlamentarnymi w 2023 r. obiecała Polakom 100 konkretów na pierwsze 100 dni rządów³. Wśród nich znalazł się niezwykle ważny konkret nr 69 „*Przywrócimy przejrzystość finansów publicznych*”.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687, z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 834, 859, 1089 i 1831.

² https://www.bgk.pl/files/public/Pliki/bip/Fundusze/Plany/FPC_Plan_na_2025_Zmiana_nr_2.pdf

³ <https://100konkretow.pl/wszystkie-konkrety/>

Według własnych materiałów informacyjnych KO udaje, że zrealizowała ten konkret dla wyborców, ponieważ opublikował Białą księgę stanu finansów publicznych 29 kwietnia 2024 r., a więc na długo po pierwszych 100 dniach rządu premiera Donalda Tuska, ale nie jest to prawda. W przedstawionym dokumencie pierwszoplanowo zwrócono bowiem uwagę na istotny problem jakim jest wyprowadzanie wydatków z budżetu państwa, które odbywało się „m.in. poprzez tworzenie kolejnych funduszy celowych w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz przejmowanie wydatków i funkcji państwa przez Polski Fundusz Rozwoju [PFR]”⁴, a jednym z nich jest Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Ponadto przedstawiciele obecnej większości rządzącej publicznie krytykowali dalsze istnienie Funduszu. W październiku 2023 r. rzecznik Polskiego Stronnictwa Ludowego (PSL) Miłosz Motyka powiedział o nim, że jest to „fundusz poza budżetem państwa, w którym nie ma dzisiaj żadnej reguły wydatkowej”, a poseł Michał Szczerba z KO pytał: „W czerwcu skończyliśmy z pandemią. Jaki jest zatem cel funduszu?”⁵.

Dodatkowo należy dodać, że przedstawiciele aktualnego rządu i większości sejmowej publicznie domagali się postawienia prezesa Narodowego Banku Polskiego przed Trybunałem Stanu, m.in. z powodu utrzymywania pozabudżetowych funduszy w BGK oraz PFR jako działania niekonstytucyjnego.

Zgodnie z komunikatem Najwyższej Izby Kontroli (NIK) - po czynnościach kontrolnych obejmujących okres od 1 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2022 r. - mamy do czynienia z kwotą 190 mld zł z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 – jako ekstra budżetu rządu, który kiedyś trzeba będzie spłacić.

NIK w jednej z konkluzji zawartej w analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2022 r.⁶ wskazał, że cel utworzenia funduszu został określony na tyle ogólnie, że jest de facto narzędziem do finansowania otwartego katalogu zadań mogących podlegać zmianom w dowolnym czasie i zakresie. NIK zauważył, że z funduszu covidowego nie tylko finansowano świadczenia opieki zdrowotnej, diagnostykę, rehabilitację i fizjoterapię, zakup szczepionek, testów, leków i sprzętu, tworzenie tymczasowych szpitali, punktów diagnostycznych i punktów szczepień, ale i wsparto sektor turystyczny, wypłacano dodatek węglowy, dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, dodatek elektryczny oraz rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych i sprzedawców gazu ziemnego, a środki przeznaczono także na Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Przyznając te środki, nie zapewniono jednolitych ani przejrzystych zasad ich podziału⁷.

Zdaniem dr. Sławomira Dudka po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego, nie ma żadnego uzasadnienia dla funkcjonowania Funduszu covidowego. „Jest równoległym budżetem, nazywanym rajem wydatkowym premiera Mateusza Morawieckiego, bo on jednoosobowo decyduje o wydatkach. Fundusz covidowy pozwala na prowadzenie budżetu wyborczego na serwetce” – powiedział ekspert jeszcze w 2023 r.⁸.

⁴ <https://www.gov.pl/web/finanse/prawdziwy-stan-finansow-publicznych-w-latach-2016-2023-biala-ksiega>

⁵ <https://tvn24.pl/polska/40-miliardow-z-funduszu-covidowego-na-inwestycje-i-rekompensaty-polityczne-komentarze-st7412211>

⁶ <https://www.nik.gov.pl/analiza-budzetu-panstwa/archiwum/kontrolne-czastkowe-2022.html>

⁷ <https://www.prawo.pl/zdrowie/fundusz-covidowy-szara-strefa-budzetu-panstwa,522128.html>

⁸ ibidem

Biorąc pod uwagę powyższe należy zapewnić realizację obietnicy obecnego rządu i poprawić przejrzystość finansów publicznych poprzez likwidację zbędnego już Funduszu, co powinno być pierwszym krokiem do definitywnego wyeliminowania pozabudżetowych funduszy zadłużających dodatkowo państwo poza kontrolą parlamentu.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

- **Nie**

Nie rozważano rozwiązań alternatywnych. Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanej ustawy, środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

1) Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 1 projektu wprowadza zmianę w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) mającą na celu uchylenie podstawy prawnej funkcjonowania Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Uchylone zostaną art. 65-67 oraz art. 69-69b ustawy, a także w art. 70 w ust. 3 pkt 6a.

Art. 2-3 projektu ustawy przewidują przepisy zmieniające mające charakter wynikowy dla celu głównego projektu, tzn. wyeliminowania Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 z przepisów rangi ustawowej, które mają lub mogłyby w przyszłości mieć zastosowanie. Tym samym projekt przewiduje wykreślenie możliwości odliczania darowizn na Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 od podstawy opodatkowania w celu obliczenia podatku dochodowego od osób prawnych i podatku dochodowego od osób fizycznych.

2) Przepisy przejściowe i dostosowujące

Projektowane przepisy przejściowe i dostosowujące mają zapewnić uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych oraz uregulowanie postępowań, co do których część z nich będzie mieć zastosowanie. Przyjęte rozwiązania zakładają przejęcie wydatków i zadań finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez budżet państwa. Tym samym pozostałe przepisy przejściowe i dostosowujące konstytuują kluczową rolę ministra właściwego do spraw finansów publicznych jako likwidatora Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

3) Przepis końcowy

Projektowany przepis określa dzień wejścia w życie ustawy, wskazując, iż będzie to 1 stycznia 2026 r. Jest to *vacatio legis* zgodne z treścią ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) oraz umożliwiające uwzględnienie wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w ustawie budżetowej na kolejny rok kalendarzowy. Ponadto przepis końcowy umożliwia wcześniejsze wejście w życie jednostek redakcyjnych ustawy służących wcześniejszemu rozpoczęciu procesu likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Projektowane rozwiązania są spójne z dotychczasowymi regulacjami pod kątem systemowym i terminologicznym. Projektowane rozwiązania są zgodne z Konstytucją RP, w tym z konstytucyjnym standardem ochrony wolności i praw.

Projektowana ustawa nie jest spreczna z prawem Unii Europejskiej.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na budżet państwa poprzez uporządkowanie finansów publicznych, zapewnienie transparencji wydatków publicznych oraz zarządzania długiem publicznym, a przejrzystość finansów publicznych jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawnego.

Biorąc pod uwagę powyższe proponowane zmiany przyniosą także jednoznacznie pozytywne skutki społeczne. Likwidacja Funduszu przyczyni się do zwiększenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności działań władz publicznych w Polsce, co zwiększy zaufanie do nich ze strony Obywateli, a także podmiotów zagranicznych, którzy będą chcieli zainwestować w naszym kraju swoje pieniądze.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na budżet państwa poprzez uporządkowanie finansów publicznych, zapewnienie transparencji wydatków publicznych oraz zarządzania długiem publicznym, a przejrzystość finansów publicznych jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawnego.

Biorąc pod uwagę powyższe proponowane zmiany przyniosą także jednoznacznie pozytywne skutki gospodarcze. Likwidacja Funduszu przyczyni się do zwiększenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności działań władz publicznych w Polsce, co zwiększy zaufanie do nich ze strony Obywateli, a także podmiotów zagranicznych, którzy będą chcieli zainwestować w naszym kraju swoje pieniądze.

Większa przejrzystość finansów publicznych wpłynie także pozytywnie na zwiększenie pewności prawa, która jest jednym z kluczowym czynników umożliwiających podejmowanie oraz prowadzenie długoterminowej działalności gospodarczej.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na budżet państwa poprzez uporządkowanie finansów publicznych, zapewnienie transparencji wydatków publicznych oraz zarządzania długiem publicznym. Nie będzie jednak rodzić bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Nie dotyczy.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

- **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

- **Nie**

Popieram projekt ustawy o likwidacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Nr legitymacji poselskiej
1.	Konrad Berkowicz		16
2.	Karina Anna Bosak		32
3.	Krzysztof Bosak		33
4.	Bronisław Foltyn		80
5.	Sławomir Mentzen		241
6.	Krzysztof Mulawa		254
7.	Bartłomiej Pejo		285
8.	Grzegorz Adam Płaczek		296
9.	Michał Połuboczek		490
10.	Krzysztof Szymański		485
11.	Krzysztof Tuduj		397
12.	Witold Tumanowicz		399
13.	Michał Wawer		412
14.	Ryszard Wilk		422
15.	Przemysław Wipler		424
16.	Andrzej Tomasz Zapałowski		443